

ՆԱԴԻՆԵ ՎԱՐՈՒՅԱՆ

Բանասիրական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ
ՀՀ ԳԱԱ գիտակրթական միջազգային կենտրոնի կրթության որակի
ապահովման բաժնի ղեկավար
ԱՆԳԵԼԻՆԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ
Սոցիոլոգ, մագիստրոս

ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՈՐԱԿԻ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄԸ ՇԱՀԱԿԻՑ ԴԻՏԱՆԿՑՈՒՆԻՑ ՀԱՅԱՍՏԱՆՑԱՆՑԱՆ ԲՈՒՀԵՐԻ ՕՐԻՆԱԿՈՎ

Բարձրագույն կրթության մեջ որակը բազմաչափ, բազմամակարդակ և դի-
նամիկ հասկացություն է: Կրթության որակի վերաբերյալ պաշտոնական և ոչ
պաշտոնական փաստաթղթերի ուսումնասիրությունը և շահառու խմբերի
հետ իրականացրած հարցումները ցույց են տալիս, որ սոցիալական տարբեր
խմբեր ունեն կրթության որակի վերաբերյալ տարբեր ընկալումներ և տալիս
են տարբեր մեկնաբանություններ: Սակայն տարբեր շահառու խմբեր
կրթական կարիք և կրթության որակ հասկացությունների վերաբերյալ ունեն
տարբեր ընկալումներ:

***Հանգուցային բառեր և արտահայտություններ՝ կրթության որակ, որակի
գնահատում, գնահատման չափանիշներ, աշխատաշուկա, շահակիցներ:***

Բարձրագույն կրթության համակարգում կրթության որակին առնչվող
հիմնախնդիրների բացահայտման նպատակով մեր կողմից իրականացվել է
որակական սոցիոլոգիական հետազոտություն Երևան քաղաքում գործող պե-
տական և ոչ պետական բուհերի մագիստրատուրայում սովորող ուսանողնե-
րի շրջանում: Հետազոտության նպատակն է եղել՝ բացահայտել մագիստրա-
տուրայում սովորող ուսանողների կրթական պահանջմունքները կրթության
որակի ապահովման համատեքստում: Ուսումնասիրությունները ցույց տվե-
ցին, որ «կրթության որակ» հասկացության շուրջ շահառուների շրջանում կա
թյուրլըմբոնում: Կրթության քաղաքականություն մշակողները տալիս են
կրթության որակի այլ սահմանում, ուսանողները՝ այլ, գործատուները՝ այլ:

Ուսանողների կողմից կրթության որակի գնահատումը այլընտրանքային և
նորարարական մեթոդ է ինչպես բարձրագույն կրթության համակարգում
կրթության որակի չափման, այնպես էլ կրթական բարեփոխումների իրակա-
նացման արդյունավետության գնահատման գործում: Բուհի դիտանկյունից
այն կարող է ծառայել ինչպես կրթական վերջնարդյունքների իրականացումը
չափելու գործիք, այնպես էլ սահմանված վերջնարդյունքներին հասնելու գոր-
ծում առկա խնդիրների և դրանց կարգավորման հնարավոր եղանակների բա-
ցահայտման մեթոդ: Այժմյան կրթությունը առավել ակնառու կողմնորոշված
է դեպի ապագա մասնագետի «անձի ազատ զարգացմանը», ստեղծագործ նա-

խաձեռնողականությանը, ինքնուրույնությանը, մրցունակությանը, շարժունակությանը¹:

Կրթությունը, կապված լինելով անձի զարգացման և հետևաբար ինքնաիրացման պահանջմունքների հետ, որպես սոցիալական ինստիտուտ, միտված է բավարարելու անձի կրթական պահանջմունքները, որոնք սերտորեն կապված են ինչպես անձի բազային, այնպես էլ այլ սոցիալական պահանջմունքների հետ:

Կրթական պահանջմունքի բավարարումը շահառուների շրջանում ձևավորում է ակնկալիքների համակարգ և՛ բուհի գործունեության վերջնարդյունքի, և՛ գործընթացի նկատմամբ: Մյուս կողմից, ինչպես ցանկացած ինստիտուտի, այնպես էլ կրթական ինստիտուտի գործունեության վերաբերյալ շահառուներն ունեն որոշակի պատկերացումներ: Հենց այս պատկերացումների և ակնկալիքների հիման վրա էլ ձևավորում են շահառուների (այդ թվում՝ ուսանողների) գնահատականները և գոհունակությունը:

Այսօր կրթության բնագավառի գերխնդիրը կրթության որակն է. «Հայաստանի Հանրապետության կրթության զարգացման 2016-2025 թվականների պետական ծրագրով» սահմանվում է, որ մասնագիտական կրթության ոլորտում հիմնական գերակայությունը կրթության որակի բարձրացումն է: Որպես նպատակ և վերջնարդյունք սահմանվում է, որ անհրաժեշտ է «մինչև 2025 թվականը զգալիորեն ավելացնել մասնագիտական կարողություններ ունեցող երիտասարդների և մեծահասակների թիվը՝ վերջիններիս համար արժանապատիվ աշխատանք գտնելու, գործազրկությունը նվազեցնելու և գործարարությունը խթանելու նպատակով»²:

Կրթությունը կապված է հասարակական կյանքի բոլոր ոլորտների հետ: Ըստ այդմ՝ կրթության ինստիտուտի իրականացրած գործառնությունները ծառայում են ոչ միայն մեկ սոցիալական ինստիտուտի գործառնմանը, այլ նաև հասարակությանը: Այս համատեքստում մեծապես կարևորվում է բարձրագույն կրթության որակը, որն անմիջականորեն կապված է և իր ազդեցություն է թողնում ինչպես կրթական ինստիտուտի, այնպես էլ հասարակության կենսագործունեության համար կարևոր նշանակություն ունեցող այլ ինստիտուտների, այդ թվում՝ տնտեսության, առողջապահության, արդյունաբերության, գյուղատնտեսության զարգացման վրա: Այսինքն՝ մասնագիտական կրթության որակը պետության զարգացման և գործառնման կարևոր ցուցիչներից մեկն է: Կրթության որակը, որպես սոցիալական և մանկավարժական համակարգ, նկարագրվում է այնպիսի ցուցանիշների միջոցով, որոնք բնութագրում են գործունեության վերջնական արդյունքը:

Կրթության որակի սահմանման, հետազոտման և դրա բարձրացմանն ուղղված ծրագրերի իրականացման գործընթացում նախ և առաջ բախվում

¹ Տե՛ս <http://en.unesco.org/events/23rd-ordinary-session-international-bioethics-committee-ibs-and-joint-session-ibc-and>, ըստ 9.06.2016:

² Հայաստանի Հանրապետության կրթության զարգացման 2016-2025 թվականների պետական ծրագիր, էջ 11:

ենք կրթության որակ հասկացության սահմանման և տարբեր շահառուների կողմից դրա ընկալումների տարբերությունների հետ:

Բարձրագույն կրթության մեջ որակը բազմաչափ, բազմամակարդակ և դինամիկ հասկացություն է: Կրթության որակի վերաբերյալ պաշտոնական և ոչ պաշտոնական փաստաթղթերի ուսումնասիրությունը և շահառու խմբերի հետ իրականացրած հարցումները ցույց են տալիս, որ սոցիալական տարբեր խմբեր ունեն կրթության որակի վերաբերյալ տարբեր ընկալումներ և տալիս են տարբեր մեկնաբանություններ:

Մասնագիտական գրականության մեջ որակի ապահովման գործունեության շրջանակը որոշվում է մասնագիտական կրթության համակարգի կառուցվածքով և չափերով: Որակի կառավարումը, բարելավումը, վերահսկումը և գնահատումը որակի ապահովման գործընթացի իրականացման երաշխիքներն են: Ուսումնական հաստատության տրամադրած կրթությունը որակով է այնքանով, որքանով համապատասխանում է իր առջև դրված նպատակ(ներ-)ին: Առավել որակով է համարվում այն հաստատությունը, որը հստակ է սահմանում իր նպատակը և արդյունավետորեն իրականացնում այն: Նպատակը կարող է լինել սպառողի, շահառուների խմբերի կարիքները բավարարելը: Սակայն տարբեր շահառու խմբեր **կրթական կարիք** և **կրթության որակ** հասկացությունների վերաբերյալ ունեն տարբեր ընկալումներ:

Բարձրագույն կրթության համակարգում կրթության որակին առնչվող հիմնախնդիրների բացահայտման նպատակով մեր կողմից իրականացվել է որակական սոցիոլոգիական հետազոտություն Երևան քաղաքում գործող պետական և ոչ պետական բուհերի մագիստրատուրայում սովորող ուսանողների շրջանում: Հետազոտության նպատակն է եղել՝ բացահայտել մագիստրատուրայում սովորող ուսանողների կրթական պահանջմունքները կրթության որակի ապահովման համատեքստում: Հետազոտությունը իրականացվել է ֆոկուս խմբային քննարկման և խորին հարցազրույցի մեթոդների կիրառմամբ, որոնց մասնակցել են պետական և ոչ պետական բուհերի մագիստրատուրայի առկա և հեռակա համակարգում սովորող ուսանողները: Տեղեկատվության ամբողջականության ապահովման նպատակով խորին հարցազրույցներ են իրականացվել նաև գործատուների և դասախոսների հետ:

Մեր կողմից ուսանողների շրջանում իրականացված որակական հարցումները ցույց են տալիս, որ ուսանողները դժվարանում են սահմանել կրթության որակի ապահովման հիմնական բաղադրիչները և բարձրագույն կրթության որակը անմիջականորեն կապում են «բարձրակ մասնագետ» հասկացության հետ՝ նշելով, որ որակյալ կարող է համարվել այն կրթությունը, որի արդյունքում բուհը ավարտում են որակյալ մասնագետներ: Սակայն «որակյալ մասնագետ» հասկացության մեկնաբանությունները հաճախ մակերեսային և չգիտակցված բնույթ են կրում:

Ֆոկուս խմբային քննարկումների ժամանակ շահառուները կրթության որակի սահմանման հիմնական բաղադրիչ են նշում «կիրառելի գիտելիքի և հմտությունների տիրապետումը»: Ընդ որում, նման տեսակետն առաջ է գալիս միայն քննարկումների արդյունքում, և կարծես թե առավել շատ ձևավորվում

է քննարկման ժամանակ, և ոչ թե արդեն ձևավորված տեսակետ տ է քննարկվող թեմայի վերաբերյալ:

Հարկ է նշել, որ այս դեպքում ևս քննարկումների ժամանակ հարցվողները կանգնում էին փակուղու առաջ, երբ փորձում էին սահմանել կամ բացատրել, թե որն է համարվում կիրառելի գիտելիք, իսկ որը՝ ոչ:

Հետաքրքրական է, որ արդյունքում մեկ ինստիտուտի գործունեության որակի գնահատումը շահառուները կապում են մեկ այլ ինստիտուտում ներգրավված լինելու հանգամանքով (տվյալ դեպքում՝ աշխատաշուկան որպես սոցիալական ինստիտուտ): Այս փաստը ևս մեկ անգամ ցույց է տալիս կրթական ինստիտուտի դերը այլ ինստիտուտների զարգացման գործում և բուհ-աշխատաշուկա ինստիտուտների փոխկապվածությունը:

Կրթության որակ հասկացության սահմանման դժվարությունը, մեր համոզմամբ, կապված է ստացված կրթությունից ակնկալիքների և գործընթացի իրականացման վերաբերյալ ոչ հստակ պատկերացումների հետ: Այսինքն՝ ուսանողները ոչ միշտ են հստակ պատկերացնում, թե վերջնարդյունքնում ինչ է ուսուցումը, բարձրագույն կրթությունը, և ինչպիսի միավորներով է անհրաժեշտ չափել դրա որակն ու արդյունավետությունը:

Տեղական և միջազգային տարբեր կազմակերպությունների, անհատների կողմից իրականացված հետազոտության տվյալները ցույց են տալիս, որ շահառուների շրջանում ավարտական վկայականի առկայությունն առավել շատ է կարևորվում, քան կրթության բովանդակությունը:

«Բարձրագույն կրթությունը Հայաստանում այսօր. առկա խնդիրների վերլուծություն» զեկույցի համաձայն՝ շատ դասախոսների և ուսանողների, ինչպես և լայն հասարակության գերակշռող մեծամասնության համար բարձրագույն կրթության դիպլոմը գնահատվում է գլխավորապես որպես ծառայողական առաջխաղացման հնարավորություն տվող մի վկայական կամ փաստաթուղթ, այլ ոչ թե որպես բարձրագույն կրթության և գիտելիքների մասին վկայող փաստ: Բարձրագույն կրթության դիպլոմ կարելի է ստանալ նույնիսկ առանց մեծ ջանքերի. երբեմն ոչ թե կաշառք, այլ պարզապես սովորական ուսման վարձ վճարելը լրիվ բավական է՝ հաշվի առնելով այն փաստը, որ բարձրագույն ուսումնական հաստատությունները գոյատևում են այս վարձերից գոյացած միջոցներով, ուստի, որպես կանոն, կրթական համակարգից դուրս չեն թողնում ուսանողներին¹:

Այս դիրքորոշումը վերահաստատվում է նաև ուսանողների հետ իրականացված ֆոկուս խմբային քննարկումների ժամանակ, որոնց ժամանակ հաճախ հանդիպում էին այնպիսի գնահատականներ, ինչպիսիք են «...դիպլոմ ստանալ, մնացածը կարևոր չէ», «...հիմա ո՞վ է նայում ինչ մասնագետ ես, կարևորը դիպլոմ ունենաս», «...սովորելու տարիներին ավելի շատ ջանք ենք թափում դիպլոմ ստանալու համար, քան գիտելիք» և այլն:

¹ Բարձրագույն կրթությունը Հայաստանում այսօր. առկա խնդիրների վերլուծություն, ըստ http://www.osf.am/wp-content/uploads/2013/10/OSF_HE_report_ARM.pdf կայքի:

Այսպիսով՝ կրթության որակի գնահատման մեթոդների քննարկման և շահառուների կողմից գնահատականների վերլուծման ժամանակ կարևոր է ոչ միայն դառնում օբյեկտիվ և չափելի միավորների սահմանումը, այլ նաև գնահատողի կրթության արժեհամակարգի, կրթական փորձի (առաջադիմություն, ուսումնառություն այլ կրթական հաստատություններում և այլն) և այլ գործոնների բացահայտումը, որոնք ուղղակիորեն և անուղղակիորեն ազդում են որակի գնահատման գործընթացի վրա:

Ուսանողների շրջանում կրթության որակի վերաբերյալ գնատահականները և դիրքորոշումները ոչ միշտ են հիմնված սեփական փորձի կամ փաստացի տվյալների վրա: Հետազոտության տվյալները ցույց են տալիս, որ դրանք առավել շատ պրոյեկտիվ բնույթ են կրում: Մասնավորապես, առկա և հեռավա համակարգերում սովորող ուսանողները հետ իրականացված քննարկումները ցույց են տալիս, որ կրթության որակը փոխվում է կախված այն հանգամանքից՝ ուսանողներն առկա համակարգում են սովորում, թե հեռակա, սակայն մանրամասնող, ճշտող հարցերի կիրառման արդյունքում պարզ է դառնում, որ նման կարծիքների ձևավորումը հիմնականում հիմնված է ոչ թե սեփական փորձի վրա, այլ ձևավորվում է ռեֆերենտ խմբերի և սոցիալական կապիտալի կարծիքների հիման վրա:

Գործատուների և դասախոսների շրջանում իրականացված հարցումների տվյալները ցույց են տալիս, որ վերջիններս որևէ էական տարբերություն չեն նշում առկա և հեռակա համակարգում սովորող ուսանողների գիտելիքների և հմտությունների վերաբերյալ: Մինչդեռ հեռակա համակարգում սովորող ուսանողները նշում են, որ տարածված կարծիք կա այ մասին, որ իրենց ստացած կրթության որակն առավել ցածր է, քանի որ դասախոսները բավարար ուշադրություն չեն դարձնում ուսանողների կողմից նյութի ամբողջական սերտմանը, դրան նպաստում է նաև այն, որ ամբողջ ծրագրի սերտման համար ուսանողներն ունեն շատ քիչ ժամանակ, իսկ այն ամիսներին, երբ դասերի չեն հաճախում, առհասարակ ոչինչ չեն անում: Հետաքրքրական է, որ ուսանողները տվյալ համատեքստում տողատակով, հաճախ՝ չգիտակցված, որպես կրթության որակի ապահովման տարր՝ նշում են դասախոսների հետևողական մոտեցումը՝ ուսանողների նյութի ամբողջական սերտման գործում, սակայն քննարկումների ժամանակ բարձրաձայնում են, որ առավել կարևոր է նյութի մատուցման ձևը, հասանելիությունը: Նշվում է, որ դասախոսը պետք է մոտիվացնի ուսանողին սովորել, այլ ոչ թե «ստիպի»:

Սեփական փորձի կամ փաստացի տվյալների վրա հիմնականում չեն հիմնվում նաև այն մոտեցումները, որոնց միջոցով ուսանողները փորձում են մեկնաբանել կրթության որակի վերաբերյալ իրենց ցածր գնահատականները կամ կրթության որակից գոհունակության ցածր մակարդակը:

Ըստ «դժգոհ» ուսանողների՝ դասավանդվող գիտելիքները հնացած են և չեն համապատասխանում այժմյան աշխատաշուկայի պահանջներին: Սակայն հարցման արդյունքները ցույց են տալիս, որ այն ուսանողները, ովքեր սովորելուն զուգահեռ մասնագիտական աշխատանք են իրականացնում, առավել հակված են բարձր գնահատել կրթության որակը, քան այն ուսանողները, ով-

քեր ոչ մասնագիտական աշխատանք են իրականացնում, կամ առհասարակ չեն աշխատում:

Մասնագիտական աշխատանք իրականացնող ուսանողները նշում են, որ աշխատանքի մեջ կիրառում են ուսուցման ընթացքում ստացած հմտությունները և գիտելիքները: Մեր կողմից անցկացված հարցումները վկայում են, որ այս ուսանողները բարձր են գնահատել կրթության որակը իրենց բուհերում: Հարցվողները նշում են, որ աշխատանքի ընթացքում առավել հստակ են պատկերացնում ստացված գիտելիքների և հմտությունների անհրաժեշտությունը:

Նույն միտումը առկա է նաև առաջադիմության և կրթության որակից գոհունակության մակարդակի միջև կապի հարցում: Բարձր առաջադիմություն ունեցող ուսանողներն առավել հակված են բարձր գնահատել կրթության որակը, քան ցածր առաջադիմություն ունեցողները: Մեր կարծիքով՝ կրթության որակի գնահատման վրա մեծապես ազդում են ուսանողների արժեքամակարգը, փորձը և հասարակության շրջանում տարածված դիրքորոշումները կրթության գործընթացի, ստացված գիտելիքների կիրառելիության և աշխատաշուկայի վերաբերյալ: Կրթության որակի գնահատման չափանիշները, որոնք ներկայացվում են ուսանողների կողմից, առավել ընդհարական բնույթ են կրում և հիմնականում ուսումնառության բուն գործընթացին անմիջականորեն չեն վերաբերում:

Ուսանողների և գործատուների կարծիքով՝ բուհերում դասավանդվող գիտելիքներն ունեն տեսական բնույթ, բավարար չեն գործնական դասընթացները, որոնք կնպաստեն գործնական հմտությունների ձեռքբերմանը: Մյուս կողմից, ուսումնական պրակտիկաները պատշաճ մակարդակով չեն կազմակերպվում և հնարավորություն չեն տալիս ուսանողների շրջանում զարգացնել պրակտիկ հմտություններ:

Ըստ հետազոտության տվյալների՝ կրթության որակի բարձրացման նպատակով անհրաժեշտ է ուսումնական ծրագրերում հնարավորինս ավելացնել և զարգացնել գործնական առաջադրանքների հատվածը: Մշակել և իրականացնել ուսումնական պրակտիկաների զարգացման նոր ծրագրեր, որոնք առավել կսերտացնեն գործատու-բուհ կապը: Գործատուները նշում են, որ առավել շատ շահագրգռված կլինեն համագործակցել բուհերի հետ պրակտիկաների անցկացման հարցում, այն պարագայում, եթե վստահ լինեն, որ ուսանողները, մուտք գործելով կազմակերպություն, ոչ միայն չեն խանգարի կազմակերպության բնականոն գործունեությանը, այլ նաև կնպաստեն և իրենց ստացած գիտելիքներն ինչ-որ չափով կներդնեն կազմակերպության գործունեության մեջ: Սակայն գործատուների գնահատմամբ ուսանողները խուսափում են հանձնարարված առաջադրանքը կատարելուց՝ այն հաճախ որակելով «շահագործում»:

Գործատուները՝ որպես կրթության որակի չափանիշ են նշում աշխատանքային պարտականությունների արդյունավետ իրականացման հմտությունների և գիտելիքների առկայությունը շրջանավարտների մոտ: Մասնավորապես նշում են, որ կրթության որակի բարձրացման նպատակով անհրաժեշտ է

ուսանողների մոտ ձևավորել պատրաստի ալգորիթմ չունեցող բարդ գործողություններ կատարելու ունակություն: Գործատուների շրջանում իրականացված հետազոտությունների տվյալները ցույց են տալիս, որ ավարտական վկայականը կրթության որակի և անհրաժեշտ գիտելիքների առկայության երաշխիք չէ: Ըստ նրանց գնահատման՝ ՀՀ-ում կրթության ոլորտը դեռ չի հասել այն զարգացվածության աստճանին, որ միայն ավարտական վկայականի առկայության դեպքում գործատուն վստահ կարողանա աշխատանքի հրավիրել շրջանավարտներին: Ըստ հարցման մասնակիցների կանխատեսումների՝ այդպիսի ցուցանիշ մեր երկրում դեռևս շատ երկար ժամանակ բուռն չի կարող ապահովել: Նման իրավիճակի ձևավորման վրա ազդում է ինչպես կրթական համակարգը, որպես ինքնուրույն միավոր, այնպես էլ երկրի սոցիալ-տնտեսական վիճակը, հասարակության մշակութային և արժեհամակարգային առանձնահատկությունները և այլն:

Այսպիսով՝ կրթության որակից ուսանողների գոհունակության չափման մեթոդաբանության մշակման ժամանակ, մեր կարծիքով, անհրաժեշտ է հաշվի առնել, որ կրթության որակի բուն շահառուների շրջանում դեռևս հստակ պատկերացում ձևավորված չէ «կրթության որակ» հասկացության սահմանման և դրա բաղադրիչ տարրերի վերաբերյալ:

Ընդհանրացնելով՝ կարելի է ասել, որ «կրթության որակ» հասկացության շուրջ շահառուների շրջանում կա թյուրմեբնություն. կրթության քաղաքականություն մշակողները տալիս են կրթության որակի հետևյալ մեկնաբանությունը՝ համապատասխանություն պետական կրթական չափորոշիչներին: Ուսանողները կրթության որակը ներկայացնում են որպես համապատասխանություն աշխատաշուկայի պահանջներին, դասախոսները՝ դասապրոցեսի արդյունավետությունն են սովորաբար համարում կրթության որակի երաշխիք, իսկ գործատուները՝ հանձնարարությունների կամ աշխատանքային պարտականությունների կատարման արագությունը և արդյունավետությունը:

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

1. Բարձրագույն և հետբուհական կրթության մասին ՀՀ օրենքը
2. Հայաստանի Հանրապետության կրթության զարգացման 2016-2025 թվականների պետական ծրագիր
3. Հայաստանի Հանրապետության կրթության զարգացման 2011-2015 թվականների պետական ծրագիր
4. Բարձրագույն կրթությունը Հայաստանում այսօր. առկա խնդիրների վերլուծություն, ըստ http://www.osf.am/wpcontent/uploads/2013/10/OSF_HE_report_ARM.pdf կայքի:
5. Կրթության որակի ընկալումները հանրակրթական համակարգում, <http://ipp.am/wp-content/uploads/2018/01/Research-on-Quality-of-education01.08.2017.pdf>
6. Զալցբուրգյան սկզբունքներ. իրավիճակը Հայաստանի Հանրապետությունում, <http://www.anqa.am>
7. www.anqa.am

НАРИНЕ ВАРДАНЯН

Национальная академия наук РА, Международный научно-образовательный центр,
заведующая отделом обеспечения качества образования,
кандидат филологических наук, доцент

АНГЕЛИНА МАКАРЯН

Социолог, магистр

**ОЦЕНКА КАЧЕСТВА ОБРАЗОВАНИЯ С ТОЧКИ ЗРЕНИЯ ПОТРЕБИТЕЛЕЙ
НА ПРИМЕРЕ ВУЗОВ АРМЕНИИ**

Оценка студентами качества образования - это альтернативный и новаторский метод как при оценке качества в системе высшего образования, так и с точки зрения оценки эффективности образовательных реформ.

Однако на сегодняшний день среди бенефициаров (заинтересованных лиц) налицо непонимание понятия «качество образования»: авторы политики образования формулируют качество образования как соответствие государственным образовательным стандартам. Студенты представляют качество образования как соответствие требованиям рынка труда, преподаватели по большей части понимают под гарантией качества образования эффективность учебного процесса, а работодатели – скорость и эффективность выполнения служебных обязательств.

NARINE VARDANYAN

International Scientific-Educational Center of NAS RA

Head of the QA Department

Candidate of Philological Sciences, Associate Professor

ANGELINA MAKARYAN

Sociologist, MA

**ASSESSMENT OF EDUCATION QUALITY FROM THE STEAKHOLDER'S STANDPOINT ON
THE EXAMPLE OF ARMENIAN UNIVERSITIES**

Students' assessment of education quality is an alternative and innovative method both in assessing quality in the higher education system and in assessing the effectiveness of educational reforms.

However, nowadays, there is a misunderstanding of the concept of "quality of education" among the stakeholders: education policy authors formulate the quality of education as compliance with state educational standards.

Students represent the quality of education as meeting the requirements of the labor market, educators under the education quality guarantee mostly understand the effectiveness of the educational process, and employers - the speed and effectiveness of performance of service obligations.